

I n s t i t u t R u đ e r B o š k o v i ć

Adresa: Bijenička cesta 54, 10000 Zagreb | Tel: +385 (0)1 4561 111 | Fax: +385 (0)1 4680 084 | www.irb.hr

Objava za medije

Hrvoje Novak, Ured za odnose s javnošću

Institut Ruđer Bošković

Tel.: +385 (1) 457-1269, (99) 3126-606

info@irb.hr | www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije | fb.me/irb.hr | twitter.com/institutrb

Godišnji znanstveni simpozij Međunarodne astronomske unije po prvi put u Hrvatskoj

U sklopu petodnevnog znanstvenog programa održat će se i znanstveno-popularni događaj za građanstvo uz zanimljivo predavanje dr. sc. Vibora Jelića s IRB-a "U potrazi za prvim zvijezdama u svemiru" te organizirano promatranje noćnog neba teleskopima.

Zagreb, 28. rujna 2017. – U suradnji sa Sveučilištem u Groningenu, Institut Ruđer Bošković (IRB) od 2. do 6. listopada 2017. godine u Dubrovniku organizira 333. znanstveni simpozij Međunarodne astronomske unije pod nazivom "IAUS 333: Peering towards Cosmic Dawn". Tema ovogodišnjeg simpozija je istraživanje kozmičke zore (CD) i epohe reionizacije svemira (EoR), razdoblja u kozmološkoj povijesti tijekom kojeg su nastale prve "zvijezde" u svemiru koje su svojim zračenjem ionizirale prožimajući međugalaktički plin. Ovogodišnji simpozij u Dubrovniku prvi je znanstveni simpozij Međunarodne astronomske unije održan u Hrvatskoj, što samom događanju daje veliku važnost za cjelokupnu znanstvenu zajednicu u našoj zemlji.

Važnost ovogodišnje teme simpozija očituje se u činjenici da razdoblja kozmičke zore i epohe reionizacije sadrže ključ razumijevanja formiranja struktura i evolucije svemira kojeg danas poznajemo, ali se do danas o tim razdobljima zna jako malo. Očekuje se da će upravo ove godine znanstvenici po prvi puta uspjeti detektirati kozmološko zračenje emitirano milijardama godina u prošlosti tijekom ta dva razdoblja, i to pomoću radio teleskopa LOFAR (engl. Low Frequency Array) ili MWA (engl. Murchinson Widefield Array).

„Simpozij u Dubrovniku okupit će više od 90 uglednih međunarodnih znanstvenika, a događanja Međunarodne astronomske unije (IAUS) predstavljaju prestižne i prepoznatljive znanstvene konferencije, koje svake godine pokrivaju devet različitih tema iz područja astrofizike. Stoga nam je velika čast da se ovogodišnje izdanje simpozija održava upravo u Hrvatskoj jer se upravo ove godine očekuju i novi pomaci u istraživanju razdoblja sa samog početka stvaranja svemira. Uz to, u sklopu simpozija organizirali smo i znanstveno – popularno događanje za građane na kojem će i sami imati priliku „zaviriti“ u tajne svemira, stoga pozivam sve zainteresirane da nam se pridruže“, izjavio je predsjedatelj ovogodišnjeg simpozija dr. sc. Vitor Jelić s Instituta Ruđer Bošković.

Predavanje "U potrazi za prvim zvijezdama u svemiru"

Uz obilježavanje Svjetskog tjedna svemira i održavanja 333. znanstvenog simpozija Međunarodne astronomske unije, 5. listopada u Umjetničkoj galeriji u Dubrovniku održat će se i predavanje „U potrazi za prvim zvijezdama u svemiru” u organizaciji Instituta Ruđer Bošković, a u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika. Astrofizičar dr. sc. Vibor Jelića s Instituta Ruđer Bošković građanima će približiti znanstvenu problematiku simpozija, a nakon zanimljivog predavanja uslijedit će i promatranje noćnog neba na terasi Umjetničke galerije Dubrovnik teleskopima Astronomske udruga Korčula. Predavanje počinje u 18:15 sati, dok je promatranje neba predviđeno za 19:30 sati, uz besplatan ulaz za sve posjetitelje.

IAUS333 simpoziju u Dubrovniku prethodi dvodnevni znanstveni radni sastanak SKA CD/EoR kolaboracije koji će se održati 28. i 29. rujna 2017. godine na Institutu Ruđer Bošković. Na sastanku će prisustvovati 30 međunarodnih znanstvenika koji će raspravljati o detaljima vezanim za izgradnju budućeg SKA-Square Kilometer Array radio teleskopa u Australiji i Južnoafričkoj Republici, a u kontekstu istraživanja spomenute kozmološke zore i epohe reionizacije svemira. Znanstvenici IRB-a aktivno su uključeni u projekt i vode dvije ciljane znanstvene grupe unutar projekta.